

خاطرات رئیس ستاد سپاه ششم نیروی زمینی سپاه

سردار علی اصغر گرجی زاده

خاطره نگار: دکتر محمد مهدی بهداروند

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)

دفتر ادبیات و هنر مقاومت

زنداد الرشید

خاطرات رئیس ستاد سپاه ششم نیروی زمینی سپاه
سردار علی اصغر گرجی زاده

خاطرنگار: دکتر محمد مهدی بهداروند

طراح جلد: ساسی نوربخش

ویراستار: خاطره رشوند

چاپ اول: واژه بر دوازدهم - چاپ اندیشه

چاپ اول: ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۷۵-۵۹۵-۶۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۵-۵۹۵-۸

قیمت: ۲۹۹۰۰ تومان

تقدیر و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسماً از ناشر است.

سرشناسه: بهداروند، محمد مهدی، ۱۳۳۲ -

عنوان و نام پدیدآور: زندان الرشید: خاطرات رئیس ستاد سپاه ششم نیروی
زمینی سپاه (سردار علی اصغر گرجی زاده) / خاطرنگار محمد مهدی بهداروند؛
[برای] دفتر ادبیات و هنر مقاومت [حوزه هنری].

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۷۳۶ ص.

فروست: دفتر ادبیات و هنر مقاومت: ۶۳۷. جنگ ایران و عراق. خاطرات
آزادگان: ۸۰.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۵-۵۹۵-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: گرجی زاده، علی اصغر، ۱۳۳۲ -

موضوع: جنگ ایران و عراق. ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- خاطرات

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. حوزه هنری. دفتر ادبیات و هنر مقاومت
شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

ردد بندی کنگره: ۱۳۹۲ ب۹ / ۱۱۲۹ DSR

ردد بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳-۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۱۴۷۱۴

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۴

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۰۵۳۱۹-۳۰۰۰

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۶۱-۹۹۴ فکس: ۶۶۶۹۹۵۱

www.sooramehr.ir

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	سال شمار زندگی سردار علی اصغر گرجی زاده
۱۵	فصل اول - چهارم تیرماه ۱۳۶۷
۵۳	فصل دوم
۵۵	فصل سوم
۱۰۳	فصل چهارم
۱۲۹	فصل پنجم
۱۳۷	فصل ششم
۲۹۱	فصل هفتم
۳۰۳	فصل هشتم
۳۴۱	فصل نهم
۳۷۵	فصل دهم
۳۸۹	فصل یازدهم
۴۴۷	فصل دوازدهم
۴۶۹	فصل سیزدهم
۴۹۱	فصل چهاردهم
۵۲۷	فصل پانزدهم
۵۹۷	فصل شانزدهم
۶۲۹	فصل هفدهم
۶۳۹	فصل هجدهم
۷۰۷	تصاویر
۷۳۷	نمایه

روزهای آخر جنگ وقتی خبر سقوط جزیره مجنون و قرارگاه خاتم ۴ را شنیدم می‌دانستم آنجا مقر علی هاشمی و گرجی‌زاده است. همه می‌گفتند خبری از آن دو عزیز نیست که نیست! شهریورماه سال ۱۳۶۹، وقتی از اسارت آزاد شدم، در دروازه ورودی اندیمشک او را روی شانه‌های همشهری‌هایم دیدم. باورم نمی‌شد؛ از بس لاغر و تکیده شده بود! از دور برایش دست تکان دادم.

از خردادماه سال ۱۳۹۰ کار روی متن را شروع کردم. کلمه‌ها و جمله‌ها را دانه‌دانه از دل ضبط‌صوت بیرون می‌کشیدم و روی کاغذ می‌آوردم تا این خاطرات کامل شود. گاهی که افتادگی یا نقصی داشت آن را با آقای گرجی‌زاده در میان می‌گذاشتم و او هم از دیگر فرماندهان می‌پرسید و جاهای خالی یا مبهم پر و اصلاح می‌شد. جمع‌وجور کردن حجم زیاد خاطرات و تدوین نهایی متن تا پایان سال طول کشید و پس از چهار بار بازنویسی آن را تحویل دفتر ادبیات و هنر مقاومت حوزه هنری دادم. وارد سال ۱۳۹۱ شده بودیم.

کار خاطرات در این دفتر هم کم‌افت‌رخ بود. آقای سرهنگی متن را دو بار خوانده و نکته‌هایی را مطرح کرده بود. سرکار خانم فاطمه رشوند، که زحمت ویرایش این متن را کشید، هم نکاتی را در نظر داشت که همه‌اش با کمک آقای گرجی‌زاده اصلاح و اعمال شد. اکنون کتاب زندان الرشید، پس از سه سال تلاش گروهی، پیش روی شماست.

به رسم ادب باید از کسانی که به من کمک کردند تا این خاطرات خواندنی جایی در قفسه کتاب‌های جنگ داشته باشند تشکر کنم؛ از

محسن رضایی، علی شمعخانی، احمد غلام‌پور، بهنام شهبازی، عباس
هواشمی، احمد سوداگر، که خدا رحمتش کند، جعفر اسدی، صادق
آهنگران، و بانو قماشچی، همسر گرامی آقای علی اصغر گرجی‌زاده.
کتاب زندان الرشید خاطرات هم‌کلاسی دوران ابتدایی و
همشهری‌ام، علی‌اصغر گرجی‌زاده، است. از ایشان اجازه می‌گیرم
و کتاب خاطراتش را به فرمانده نازنینمان، علی هاشمی، تقدیم
می‌کنم. آرزو دارم یاد و نامش در این کتاب و در سینه مردم ایران،
به‌خصوص مردم جنوب، برای همیشه بماند.

محمد مهدی بهداروند

اندیشک - فروردین ماه ۱۳۹۲